

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

3.Bhar.11/2023/5 szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2023. szeptember 13. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A rágalmazás vétsége miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben magánvádló1 magánvádló másodfellebbezését elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2022. november 24. napján kelt 21.Bf.8461/2022/5. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlottat a Btk. 226. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége alól tekinti felmentettnek.

A magánvádló által viselni rendelt 10.000 (tízezer) forint illetéket bűnügyi költségként jelöli meg.

A másodfokú eljárásban felmerült további 10.000 (tízezer) forint bűnügyi költséget magánvádló1 magánvádló viseli.

A végzéssel szemben fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2022. május 13. napján kihirdetett 9.B.XXI.1044/2021/7. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 226. § (1) bekezdésében meghatározott és e szerint minősülő rágalmazás vétségében. Ezért őt megrovásban részesítette.

[2] A kihirdetett ítéletet magánvádló1 magánvádló tudomásul vette, ellene Terhelt1 vádlott és védője jelentett be fellebbezést felmentés érdekében.

[3] A Fővárosi Törvényszék a 2022. november 24. napján tartott tanácsülésen meghozott 21.Bf.8461/2022/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és

Terhelt1 vádlottat a rágalmazás vétsége (Btk. 226. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy a magánvádló viseli az általa korábban lerótt 10.000 forint illetéket.

[4] A másodfokú bíróság ítéletét a vádlott és védője tudomásul vette, ellene a magánvádló élt fellebbezéssel a jogi képviselője útján.

[5] A jogorvoslati kérelem indokolása szerint a másodfokú bíróság helytelen következtetésre jutott akkor, amikor az általa meghozott ítéletben akként rendelkezett, hogy nem alkalmasak a becsület csorbítására az elsőfokú bíróság által — helyesen — annak ítélt alábbi mondatok: „magánvádló nem a valóságnak megfelelő tájékoztatást adott a lakóknak”, valamint a „tiszségét nem az arra vonatkozó szabályok betartásával látta el, amikor a lakók megkérdezése nélkül döntött”, „magánvádlól teraszának felújítására nem jutott elég pénz, ezen megsértődött, és az elmaradt teraszjavításért felelőst akart találni”, valamint „a törvénytelen magatartással ki tudjon hátrálni a károkozás miatti felelősségre vonás alól”, „próbálnak kimenekülni, természetesen saját igényeik kielégítésével”. Utalt arra, hogy a fent idézett szövegrészek ugyan mindkét határozatban ki vannak ragadva a szövegkörnyezetükből, azonban ezeket a mondatokat épp, hogy a vádlott értesítője szerinti teljes kontextusban és az azzal összefüggő körülmények figyelembevételével kell értelmezni. Ennek eredménye pedig pontosan az lesz, amire a másodfokú bíróság is rávilágított, mely szerint a tényállításokat és kijelentéseket objektív értelmezés alapján és a társadalomban kialakult általános felfogás szerint kell megítélni a tekintetben, hogy az alkalmas-e a becsület csorbítására.

[6] Ennek figyelembevételével pedig az állapítható meg, hogy a sérelmezettek a magánvádló lejárására alkalmasak, szó nincs a társasházban felmerülő problémák megvitatásáról, hiszen a vádlott kijelentései nem a konfliktuskezelésről vagy konstruktív megoldásokról szólnak, hanem csupán a magánvádló személyét becsmérlik, illetve a többi tulajdonostárs és lakó előtt történő rossz színben tüntetik fel, ennek lényege, hogy a tisztség betöltésére alkalmatlan, a tisztségét a jogszabályokkal ellentétesen látja el, illetve törvénytelen módszerekhez folyamodik.

[7] Meglátása szerint nemhogy kiüresítené a tényállás lényegét a büntetőjog alkalmazása, hanem éppen ellenkezőleg, a büntetőjog alkalmazása alkalmas arra, hogy megelőzzön jövőbeni hasonló jogsértéseket, illetve visszaszorítson ilyen nem kívánatos megnyilatkozásokat.

[8] A fentiekre tekintettel álláspontja szerint megállapítható, hogy a vádlott a rágalmazás vétségének tényállási elemeit kimerítette, a vádlott által elkövetett magatartás megítélése a büntetőjog területére tartozik, melynek súlyát nem lehet elbagatellizálni azzal, hogy a vádlott kijelentései pusztán társasházi problémák felvetésére és megvitatására szolgálnak.

[9] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a vádlott bűnösségének megállapítását és vele szemben megrovás intézkedés alkalmazását kérte.

[10] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság – miután az első fokon elítélt vádlottat felmentette - a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés b) pontja alapján törvényesen biztosította ítéletével szemben a rendes jogorvoslat lehetőségét. A magánvádló másodfellebbezése a Be. 615. § (3) bekezdésén alapszik és a Be. 779. § (4) bekezdésében foglalt feltételnek is megfelel, mert azt a vádlott terhére jelentette be, így az joghatályos, arra a jogszabályban előírt mértékű illetéket is leróta.

[11] A jogorvoslati kérelem elbírálására az ítéltábla a Be. 620. § (1) bekezdése alapján 2023. szeptember 13. napjára nyilvános ülést tűzött ki.

[12] A harmadfokú nyilvános ülésen a magánvádló jogi képviselője a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakat fenntartva a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a

vádlott bűnösségének rágalmazás vétségében történő megállapítását és vele szemben szankció alkalmazását indítványozta.

[13] Utalt arra, hogy a vádlott által írt, sérelmezett levél több mint 180 helyre érkezett meg. Kifejtette, hogy a harmadfokú bíróságnak abban a kérdésben kell döntenie, hogy a sérelmezett kijelentések alkalmasak-e becsület csorbítására és e körben nagy jelentősége van annak, hogy azok az emberek, akik ezt olvasták, mit gondoltak. Álláspontja szerint az egyszerű, laikus ember szemével kell ezt a problémát megítélni. Osztotta az elsőfokú bíróság indokolásában foglaltakat és nem értett egyet a másodfokú bíróság azon nézetével, hogy e cselekmény nem igényli a büntetőjog szankciórendszerének az igénybevételét.

[14] Összefoglalóan azt hangsúlyozta, hogy a sérelmezett szavak álláspontja szerint egy átlagember számára, a magánvádlót negatív színben tüntetik fel, és azok alkalmasak is a becsület csorbítására, ezért a vádlott felmentése jogszabályellenes volt.

[15] *A vádlott védője a nyilvános ülésen a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte helyes indokainál fogva. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság az ítélet indokolásának [22] bekezdésében megfogalmazta az ügy lényegét, melynek alapján az állapítható meg, hogy erős egyéni érzékenység van a sértett részéről és ez motiválta őt az eljárás megindításában, de mint ahogy azt a törvényszék rögzítette, bűncselekményt nem valósított meg a vádlott, ezért helyes az annak hiányában történő felmentés.*

[16] *A magánvádló felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy tisztességesen látta el a feladatát a társasházban, manapság nehéz olyan embert találni, aki a közügyekért tesz. Az ő megítélése szerint, ha azt mondják róla, hogy törvénytelenül jár el, törvényteleniséget követ el, akkor ez sérti az ő becsületét, nehéz ellene védekezni is, ugyanakkor nem is bizonyította a vádlott, hogy az állításai igazak lettek volna. Mindezek alapján a vádlott bűnösségének a megállapítását kérte.*

[17] A bejelentett magánvádlói másodfellebbezés nem alapos.

[18] A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését és az első és másodfokú bírósági eljárást – arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki milyen okból fellebbezett. A felülbírálat kiterjedt a Be. 618. § (2) bekezdése alapján az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésre, a bűnügyi költségre vonatkozó ítéleti rendelkezésre is.

[19] Az ítéltábla a felülbírálat során nem észlelt olyan - a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti - eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, az ügy érdemi elbírálását kizárja és nem tapasztalt a Be. 609.§-a szerint hatályon kívül helyezéshez vezető az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést sem.

[20] Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálásához szükséges fellelhető bizonyítékokat beszerezte és értékelte, az azok alapján rögzített tényállás azonban hiányos és pontatlan volt.

[21] A másodfokú bíróság az eljárási szabályokat ugyancsak betartotta, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányosságait azonban nem korrigálta, bár maga is utalt rá, hogy a sérelmezett kijelentéseket nem kiragadva, hanem szövegösszefüggésében kell értékelni, mely okfejtéssel egyébként a harmadfokú bíróság is egyetért, a kerületi bíróság által megállapított tényállást a felülbírálat alapjául elfogadta.

[22] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

[23] Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított, és a másodfokú felülbírálat alapját is képező tényállás a harmadfokú bíróság álláspontja szerint a Be. 592. § (1) és (2) bekezdés a) pontja szerint továbbra is hiányos, ezáltal részben megalapozatlan volt, ezért azt a harmadfokú bíróság a Be. 619. § (3) bekezdése alapján, az ügyiratok tartalma, egyrészt a feljelentés, másrészt a vád tárgyává tett levél tartalma szerint kiegészítette, így az a továbbiakban már a felülbírálat alapjául szolgált.

[24] A harmadfokú bíróság a tényállást egyrészt akként pontosította, hogy annak első mondatában feltüntette, hogy a Lakópark I. II. Ütem Társasház mintegy 200 lakásból áll, ezen túlmenően pedig a vádlott által a társasház lakóinak írt levelet teljes egészében beemelte a tényállásba, a következőképpen:

„Tisztelt Tulajdonosok!

A 2020. november 10.-i közgyűléssel kapcsolatosan az alábbi néhány észrevételt kívánjuk tenni:

Személy1-et, valamint a számvizsgáló bizottság egy tagját sem hatalmazta arra fel a közösség, hogy közgyűlést hívjanak össze az általuk megjelölt témában. Az nem ok, hogy Személy1 lemondott, hiszen egyrészt az ügyvivői tevékenysége meghosszabbítható a lemondását követő 90 napig, másrészt pedig ismert, hogy várható a 2019. december 18.-i dátum előtti helyzet visszaállítása, mellyel gyakorlatilag semmibe vették a közgyűlés akaratát.

-Személy1 valamint a számvizsgáló bizottság tagjai magánvádlól, Személy2 a 2020. szeptember 16-án, a társasház teremgarázsában létrehozott konszenzust - összefoglalva - miszerint mindenki tartja magát a bírósági döntésekhez, és aszerint jár el, biztosítva a törvényes működést — önhatalmúlag felrúgták. Sajnos a bíróság úgy döntött, hogy a határozatok felfüggesztésének procedúráját újra végig kell csinálni az 1. fokú illetékes bíróságnak, ami az általunk feltételezett két hét helyett nagyjából másfél hónapos ügyintézkést von maga után.

-Nagyon igyekeztünk az egész ügy kapcsán korrekten, finoman, senkit meg nem sértve fogalmazni, és végig jóhiszemű és jogkövető magatartást tanúsítani. Ez továbbra is így marad. Cserébe a számvizsgáló bizottság és a Személy1 részéről hergelő, mocskolódo, valótlan állításoktól hemzsegő, félrevezető tájékoztatásokat kaptak, valószínűleg azért, mert arra számítottak, hogy soha senki nem fog az igazságnak utánajárni és nagyobb hitelük lesz csak azért, mert tulajdonostársként állítják az általuk leírtakat. Aki mégis megtette, hogy az igazság után ment, és számon kérte őket azon tulajdonostársakat a ház internetes fórumairól kitiltották, emberileg érzelmi zaklatásnak tették ki. Sokan ezért nem is kívánnak közgyűlésen részt venni a továbbiakban.

-Bár többször leírtuk, elmondtuk, és megküldtük az állításainkat alátámasztó dokumentumokat, szeretnénk még egyszer elmondani, hogy véleményünk szerint a jelen helyzet kialakulásáért a mostani számvizsgáló bizottság a felelős. Semmi más nem történt, minthogy magánvádlól teraszának felújítására nem jutott elég pénz, ezen megsértődött, és az elmaradt teraszjavításért felelőst akart találni. A pénz hiányát többek között magánvádlól okozta azzal, hogy nem szavazta meg az társasház részére az elégséges közös költség mértéket. Ugyanezen ok miatt a gázszámlák kifizetése is csúszott, hiszen amit befizettek a gázdíjra volt, hogy másra kellett kifizetni, hogy egy szolgáltató se mondjon fel Önöknek, vagy akut hibát kellett elhárítani. (Itt jegyezzük meg, hogy ebből okulva ha rossz is egy közgyűlés döntése, mert nem az elvárt eredményt produkálta, újabb közgyűlést/írásbeli szavazást kell lebonyolítanunk mindaddig, míg az igényeknek megfelelő ellentételezés, azaz megfelelő közös költség mérték kerül beállításra.)

-A közös képviselőt váltást azért szorgalmazták, hogy elképzeléseiket, saját érdekeiket végre tudják hajtani. Ezért törvénytelen ségre is hajlandóak voltak. Továbbra is arra számítottak,

hogy majd mint tulajdonostársnak hinni fognak nekik, és az igazságnak a tulajdonosok idő hiányában nem fognak utána menni, vagy belemélyedni az ügybe. Ehhez — érthetetlen módon — egy volt gyakorló ügyvéd nevét adta.

-Ha valóban nem láttuk volna el a feladatainkat úgy, ahogy a közgyűlési határozatokban szerepel, vagy nem lenne igazunk és valóban alá tudták volna támasztani állításait, az ügyet már rég lezárhatták volna.

SEMMI MÁST NEM KELLETT VOLNA TENNI, MINT ELSZÁMOLNIUK, ÉS ÚJ KÖLTSÉGVETÉST KÉSZÍTENIÜK. Ez különböző — szakmaiatlanságról árulkodó — kifogás miatt nem készült el.

-Ehelyett szembesültek az igazunkkal, miszerint nem volt elégséges a 2018-ban megszavazott közös költség mértéke. Ezt úgy kívánták orvosolni, hogy az Önök feje felett döntöttek, valamint olyan megalapozatlan plusz költségeket róttak ki Önökre, és próbálták azt be is hajtani, ami valószínűleg zökkenőmentessé tette volna a működést. De ennek nem ez a megoldása, és módja. A 2019-es költségvetés és közös költség mérték már jó irányba fordította a ház gazdasági életét, de nyilván idő kellett ahhoz, hogy felhalmozódjon akkora forrás, ami a 2018-as rossz döntés okozta veszteségeket pótolni tudja.

-A kiírt közgyűlés semmis lesz. Ennek a célja az, hogy még nagyobb káosz legyen, és a jelenlegi számvizsgáló bizottság ki tudjon hátrálni a vélhetően számszerűsíthető károkozás miatti felelősségre vonás alól. Mindazok a kompetenciák, valamint kérések, mely alapján igyekeztek másik képviselőt találni, már az Önök rendelkezésére áll cégünk személyében, valamit minden készen áll, hogy a szükséges műszaki munkálatok el legyenek végezve (szakvélemények, árajánlatok), már csak a finanszírozási megoldást kellene hozzá tenni.

-Összefoglalva az a véleményünk, hogy a tulajdonosokat folyamatosan, névtelen levelekkel, e-mailekkel, értesítőkkel (nincs aláírás rajtuk), félretájékoztatva próbálják leplezni, hogy magánvádlól tévedett, a törvénytelen magatartással a működési zavarokat és szakmai inkompetenciájukat igyekeznek leplezni, valamint a helyzetből próbálnak kimenekülni, természetesen a saját igényeik kielégítésével.

-Mivel folyamatosan semmibe veszik Önöket, a közgyűlés döntéseit, az Önök feje felett hoznak döntéseket, megalapozatlanul kérnek plusz befizetéseket, nem számoltak el, kérjük Önöket, hogy 2020. november 10-én a közgyűlésen való részvételükkel továbbra is segítsék azon törekvéseinket, hogy helyre álljon a rend, a működésük, a havi elszámolások és társasház pénzügyi helyzete. Ehhez annyit szükséges tenni, hogy nem hagyják jóvá a számvizsgáló bizottság javaslatait, hanem ragaszkodnak a 2020. szeptember 16-án történt megállapodáshoz, és ahhoz, hogy az ott elfogadott feladatokat végre tudjuk hajtani. Sajnos ehhez meg kell várni a bíróság határozatát, vagy most kedden megerősítenek tisztségünkben, megelőzván és orvosolván a bíróság lassúságát. A feladatok elvégzése után még mindig dönthetnek arról, hogy ha esetleg mással szeretnének dolgozni a jövőben.

-Hogy a 2020. november 10-i közgyűlés békésen tudjon lefolyni, most jelezzük, hogy a közgyűlésen részt veszünk azon tulajdonostársak kérésére és nevében, akik erre agítálnak bennünket és természetesen fentiek okán a munkánk elvégzése céljából pontosan ott folytathassuk, ahol megszakítottak bennünket.

-Szeretnénk újra felhívni a figyelmüket, hogy a 2019. december 18-i lakógyűlésen hozott határozatok érvénytelensége ügyében továbbra is folyik a bírósági eljárás, így annak jogerős ítéletével a 2020. november 10-i közgyűlésen hozott határozatok szintén hatályukat veszítik. Addig azonban a háznak működnie kell, de a hivatalok, közművek valamint a bank előtt vagy jogerős bírósági végzéssel, vagy közgyűlési határozattal tudunk átjelentkezni. Személyl által összehívott jelenlegi közgyűlés erre most alkalmat ad, így mindenkit arra kérünk, hogy a 2019.december 18-a előtti állapot visszaállítása érdekében jöjjenek el erre a közgyűlésre. Ha

nem tudnak személyesen részt venni, úgy meghatalmazással is élhetnek, melyet vagy egy olyan személy részére adnak át, akiről meggyőződésük, hogy azonos állásponton vannak, vagy ha nincs ilyen személy, de fentiekkel értenek egyet és támogatásukról szeretnének biztosítani, akkor képviselői ügyvéd részére állítsák ki a közgyűlésre kapott meghatalmazás mintát és a cégnév1 virágüzletbe tudják leadni nyitvatartási időben.

Hétfőtől- péntekig: 09:00 — 18:00 szombat: 09:00 - 15:00 vasárnap 09:00 — 13:00

Azt a meghatalmazás mintát is használhatják, amit a meghívóhoz kaptak, vagy a lap hátoldalán mellékelt példányt is, de mindenképpen írják rá, hogy az egyes napirendi pontokban miként szavaznak.

Budapest, 2020. november 06.

Tisztelettel, Terhelt1,,

[25] A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú bíróság a tényállásból helytálló következtetést vont le, amikor Terhelt1 vádlottat az ellene rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette, indokolásával azonban nem értett mindenben egyet.

[26] Először is rögzíti a harmadfokú bíróság azt, hogy rágalmazás vétsége esetében a bűnösség megállapítását egy háromszintű vizsgálatnak kell megelőznie.

[27] Először is meg kell vizsgálni, hogy a cselekmény tényállásszerű-e, amennyiben igen, és a bűncselekmény valamennyi tényállási eleme megvalósult, akkor kerülhet sor a jogellenesség vizsgálatára, az azt kizáró tény fennállása esetén a kifogásolt cselekmény nem bűncselekmény.

[28] Végso soron pedig, amennyiben a jogellenességet kizáró körülmény sem állapítható meg, jöhet számításba utolsó vizsgálatként a valóság bizonyításának az elrendelése, mely csak állított tényekre rendelhető el. Vélemény, értéktétele ennek tárgyát nem képezheti.

[29] E szempontrendszer figyelembe véve a büntetőjogi felelősség alapkérdése a fentiekből következően tehát elsősorban a tényállásszerűség, a tényállási elemek megvalósulásának kérdése. Ezért az ítéltábla is a terhelt terhére rótt cselekmény kapcsán elsőként ezt vizsgálta meg. A Btk. az elkövetési magatartást a becsületsorbitásra alkalmasság függvényében határozza meg; vagyis a Btk. megadja a védendő értéket, ami a becsület, viszont a törvény a bíróra bízva valamely elkövetési magatartás becsületsértésre alkalmasságának eldöntését. Tehát a törvény valójában nem ad konkrét elkövetési magatartást, hanem megféleltetést vár el; ezért lehet mondani, hogy nyitott a törvényi tényállás, és a törvény a bíró feladatává teszi a konkretizálást. E kérdésben a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtetteket abban a tekintetben, hogy a rágalmazás vétségének valamennyi törvényi tényállási eleme megvalósult volna, indokolásának lényege szerint a Btk. 226. § (1) bekezdésében meghatározott tényállási elemek közül a [23] bekezdésben felsorolt sérelmezett kijelentések vonatkozásában hiányzik a becsület sorbitására való alkalmasság, mely oda vezet, hogy azok bűncselekményt nem valósítanak meg. Helyesen hivatkozott arra, hogy azok ugyan sérthették a sértett egyéni érzékenységet, de az objektív értelmezés és a társadalomban kialakult általános felfogás szerint nem érték el a bűncselekmény megvalósulásához szükséges szintet, e következtetéssel a harmadfokú bíróság is egyetértett.

[30] A másodfokú bíróság [24] bekezdésében foglaltak mondatok tekintetében a harmadfokú bíróság ugyancsak osztja azt a törvényszéki álláspontot, hogy bűncselekmény nem valósult meg, azt azonban annyiban pontosítja, hogy e körben az elkövetői magatartást nem tényállásnak, hanem értéktételeként minősíti.

[31] Rögzíti, hogy az emberi gondolkodás ítéletek alakjában (ítéletalkotás által) történik. Az ítélet valamiről, annak a valaminek az állítását vagy tagadását jelenti. Tényítélet az,

amikor magára a valóságbeli tényre, körülményre vonatkozóan történik leíró jellegű megállapítás; a jog nyelvén ez a tényállítás.

[32] A tényállításhoz azonban újabb ítélet is kapcsolódhat, aminek viszont már értékelő funkciója van. Ez az értékítélet, ami a valósághoz (a valóságot leíró megállapításhoz) fűzött következtetés.

[33] Jogilag a tényállítás és értékítélet közötti határvonal abban áll, miszerint tényállításról van szó, ha az adott nyilatkozat alapjául meghatározott, egyedileg elhatárolt, objektív valósága szempontjából megvizsgálható esemény, történés szolgál. Ezzel szemben értékítélet, ha annak alapja nem egyedileg körülhatárolt esemény, vagy ha a következtetések láncolata annyira hosszú, oly mértékben áttételes, hogy az egyedileg körülhatárolt, meghatározott események már nem úgy jelennek meg, mint a megnyilatkozás alapja. Minden értékítélet viszonyítást foglal magában, és minden értékítéletnek általánosító tendenciája van. Az értékítélet valójában nem más, mint kifejezési mód egyszerűsítése, tehát a tényállítás sommásítása.

[34] Ez - értelemszerűen - egyben azt is jelenti, hogy a tényállítási tartalom elveszti a konkrétságra való visszavezethetőségét. Másfelől az egyre absztraktabbá válás pedig sűrítést, tipizálást, a lényeg megragadását jelenti; amiért is az emberek egymás között inkább használják azt a tényállítások helyettesítésére. Ez viszont már nem tényállítás, hanem értékítélet.

[35] Kétségtelen odafigyelést igényel annak eldöntése, hogy mikor van tényállítás, aminek veszélyessége a tények hitelével való rontás, és mikor van olyan leegyszerűsítés, ami mögött valójában semmi tényre való vonatkozás, vonatkozathatóság nincs, és az ekként nem más, mint értékítélet. Utóbbi pedig büntetőjogilag nem akadályozott, feltéve, hogy az nem gyalázkodás.

[36] A vádlott által a társasház lakóinak eljuttatott levél teljes szövegösszefüggése szerint „a törvénytelen magatartással ki tudjon hátrálni a károkozás miatti felelősségre vonás alól”, „próbálnak kimenekülni, természetesen saját igényeik kielégítésével” kifejezések nélkülözik a konkrétságot a fentebb kifejtett szempontok alapján, így azok tényállításnak nem tekinthetők, szubjektív értékítéletet tükröznek, melyek azonban a társadalomban kialakult általános megítélés, az általános erkölcsi és közfelfogás szerint is azt jelentik, a szavak köznapi jelentését is figyelembe véve, hogy a magánvádló ténykedése nem kifogástalan, hogy kivetnivalót maga után, az törvénytelenséget is felvet, mely terhelti közlés alkalmas arra, hogy a sértettől, tevékenységéről, a környezetében kialakult társadalmi megítélést, elismertséget kedvezőtlen, negatív irányba befolyásolja. Ugyanakkor az is rögzíthető, hogy mással szemben történt, a sértett munkakörének ellátásával kapcsolatban, a nagy nyilvánosság előtt, így a cselekmény formailag a Btk. 227. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott és e szerint minősülő becsületsértés vétsége vonatkozásában tényállásszerű.

[37] A harmadfokú bíróságnak azonban vizsgálnia kellett azt is, hogy van-e olyan körülmény, amely a cselekmény jogellenességét kizárhatja. Ennek során azt kellett megállapítani, hogy a sérelmezett kijelentések megtétele a társasház ügyeiben érintett lakók körében történt, más, kívülálló személyek számára az nem volt hozzáférhető. A vádlott a levelet nem vitásan a lakóközösség tagjainak szánta. A teljes szöveget megvizsgálva megállapítható, hogy a vádlott sérelmezett megnyilvánulása a 2020. november 10. napjára összehívott társasházi közgyűlés kapcsán fogalmazott meg felvetéseket, rögzítette az előzményeket, melyben kétségtelenül a magánvádlónak, mint a társasház számvizsgáló bizottság elnökének a tevékenységét is kritizálta, azonban az nem volt szükségtelenül gyalázkodó. A vádlott a levél megírásával a ház közügyeinek a megvitatásában vett részt, annak kereteit nem lépte át.

[38] A magánvádló ugyan nem közszereplő, akinek a tűrési kötelezettsége tágabb az őt ért megnyilvánulást illetően, de a munkájával kapcsolatos, nem gyalázkodó jellegű kritikát neki is el kell viselnie, ugyanis a demokratikus társadalom létezésének és fejlődésének nélkülözhetetlen eleme a közügyek vitatása, amely feltételezi a különböző nézetek, vélemények kinyilvánítását, a jelen ügyre vonatkoztatva az adott ház ügyeinek intézésében résztvevő számvizsgáló bizottság munkájának bírálatát is. A sérelmezett kijelentések lehettek kellemetlenek, azokat érezhette a magánvádló esetlegesen igazságtalan támadásnak is, adott esetben azok alkalmasak is voltak az ominózus mondatok tekintetében a becsület csorbítására, azonban a demokrácia lényegi eleméhez tartozik, hogy a választott tisztségviselők tevékenységét szabadon bírálhassák, azok, akiknek érdekeit érintően a tevékenységét végezte. A magánvádlót a bírálat abban a körben érte, melyben közszereplést vállalt. Választott tisztségviselőként fokozott tűrési kötelezettsége annak ellenére, hogy „közhatalmat” nem gyakorolt ugyanúgy megállapítható, mint a politikusok esetében. A különbség az, hogy mint magánszemély kizárólag a közszereplésével kapcsolatos, akár túlzó, de nem gyalázkodó véleményeket kell elviselnie, melyekhez közérdek is - jelen esetben a társasház közösségének érdeke – kapcsolódik.

[39] Mindezekre figyelemmel a vádlott cselekménye e körben nélkülözötte a jogellenességet, így társadalomra veszélyesség hiányában bűncselekmény nem valósult meg.

[40] Ugyanakkor az is megállapítható, hogy mivel a vizsgálódás e ponton véget ért, a valóság bizonyításának a kérdése, annak elrendelése fel sem merülhetett a jelen ügyben, mert arra csak abban az esetben kerülhetett volna sor, ha a cselekmény nemcsak tényállásszerű, hanem egyben jogellenes is lett volna, mely feltétel nem állt fenn.

[41] A valóság bizonyítása körében azonban a másodfokú határozat [19] bekezdésében foglaltak miatt szükségesnek tartja rögzíteni az ítéltábla, hogy nem ért egyet azzal a megállapítással, hogy a közérdek a társasház lakóinak körében nem értelmezhető, hiszen az alatt nemcsak a társadalom egészének, hanem a több embert magába foglaló, kisebb közösséget felölelő körnek az érdekeit is érteni kell, mint ahogy azt az ítéltábla fentebb, a jogellenesség hiánya kapcsán ki is fejtette.

[42] A fentiek alapján a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság törvényesen hozott felmentő rendelkezést, annak jogalapját is helyesen jelölte meg, azt annyiban pontosította a másodfokú bíróság, hogy a Btk. 226. § (1) bekezdésében meghatározott és (2) bekezdés b) pont) szerint minősülő rágalmozás vétsége alól tekintette felmentettnek a vádlottat a vádiratban foglaltakra figyelemmel.

[43] A magánvádló által lerótt eljárási illeték a Be. 145. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározottak szerint bűnügyi költség, az annak viselésére vonatkozó másodfokú rendelkezés a felmentés folytán helytálló, annak jogalapja a Be. 782. § (1) bekezdése, csupán annak megnevezését pontosította a harmadfokú bíróság illetékről bűnügyi költségre.

[44] A fentiek indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 21.Bf.8461/2022/5. számú ítéletét a Be. 620. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[45] A másodfokú eljárásban a fellebbezés illetékeként lerótt és így felmerült 10.000 forint bűnügyi költségről a Be. 613. § (1) bekezdése értelmében, a Be. 782. § (1) bekezdésére figyelemmel történt rendelkezés, melynek megfelelően azt ugyancsak a magánvádló viseli a vádlott felmentése folytán, figyelemmel arra is, hogy a magánvádló fellebbezése nem vezetett eredményre.

[46] A fellebbezési jog kizárása a Be. 458. § (3) bekezdésén és a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2023. szeptember 13.

dr. Szalai Géza s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Bíró Emese s.k.
előadó bíró

Nagyné dr. Drahos Ibolya
bíró

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 3.Bhar.11/2023/5. számú végzése, ennek folytán a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 9.B.XX.1044/2021/7. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 21.Bf.8461/2022/5. számú ítélete 2023. szeptember 13. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. szeptember 13.

s.k.

dr. Szalai Géza
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül: